

แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

Development Guidelines of Educational Resource Administration of
Vocational Colleges under the Kamphaeng Phet Provincial Vocational
Education Office

ธันยรัตน์ กอสมพันธ์¹ และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล²

Thanyarat Kosamphan and Poompipat Rukponmongkol

Received: November 11, 2023

Revised: December 30, 2023

Accepted: January 14, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และ 3) หาแนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 14 คน ครูจำนวน 161 คน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการบริหารทรัพยากร โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน

¹⁻² มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร; Kamphaeng Phet Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: 644140116@live.kpru.ac.th, Tel. 080-5464947

อาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง และ 3) แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 3.1) ด้านบุคคลควรจัดให้มีการแนะแนวถึงวัตถุประสงค์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร เน้นจรรยาบรรณของการเป็นครู 3.2) ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรจัดให้มีการประชุมและเสนอรายชื่อแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดซื้อวัสดุ 3.3) ด้านงบประมาณควรจัดทำงบประมาณเพื่อใช้บริหารงานในส่วนที่จำเป็นเร่งด่วน 3.4) ด้านการบริหารจัดการควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาทางบริหารจัดการร่วมกัน 3.5) ด้านอาคารสถานที่ควรทำบันทึกความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการยืมใช้อาคารสถานที่ อาคารประกอบการเพื่อจัดการศึกษาร่วมกัน 3.6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศประจำหน่วยงานนำเทคโนโลยีมาใช้ให้ทันต่อเหตุการณ์พร้อมทั้งส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา, วิทยาลัยอาชีวศึกษา

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the conditions and problems of educational resource management of vocational colleges under the Kamphaeng Phet Provincial Vocational Education Office; 2) to compare the educational resource management of vocational colleges; and 3) to find ways to develop the educational resource management of vocational colleges. It was a mixed methods research. The sample group included 14 school administrators, 161 teachers, and 17 experts. The research instruments included questionnaires, check Lists, 5-level rating scales, and multiple-choice items. Data were analyzed by means, standard deviations, frequencies, and content analysis. The research results found that 1) the conditions and problems of educational resource management of vocational colleges under the Kamphaeng Phet Provincial Vocational Education Office were at a high level. The overall problems of resource management were at a high level; 2) comparison of the conditions of educational resource management of

vocational colleges under the Kamphaeng Phet Provincial Vocational Education Office, classified by educational qualifications and work experience, overall were not different and in each aspect; 3) guidelines for the development of educational resource management of vocational colleges under the Kamphaeng Phet Provincial Vocational Education Office found that 3.1) in terms of personnel, guidance should be provided regarding work objectives related to the organization, organizational culture, and emphasis on the ethics of being a teacher; 3.2) in the aspect of materials and equipment, a meeting should be held and a list of names of committee members appointed as representatives to analyze the necessity of purchasing materials; 3.3) budget aspect, a budget should be prepared to manage urgently needed tasks; 3.4) management aspect, there should be cooperation with other agencies or organizations to jointly develop management; 3.5) buildings aspect, memorandums of understanding should be made with other educational institutions to borrow buildings for joint educational purposes; and 3.6) information technology aspect, there should be an information center for each agency to use technology in a timely manner and to send personnel to attend continuous training.

Keywords: Development Guidelines, Educational Resource Management, Vocational Colleges

บทนำ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มีการกำหนดคุณธรรม ทักษะ และความรู้ที่จำเป็นบนฐานค่านิยมร่วม สู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการอุดมศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา ให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู

คณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุน การศึกษา และการประเมินตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่เหมาะสม ตามแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุม ระดับและประเภทการศึกษา ที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญ ในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จะต้องมียุทธศาสตร์ในการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และ ส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ทรัพยากรทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อหน่วยงานสถานศึกษา ในการบริหารงานทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) สนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม การดำเนิน กิจกรรมทุกกิจกรรมจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน หรือวัสดุอื่น ๆ ถ้าไม่มีทรัพยากร แล้ว การดำเนินกิจกรรมก็ไม่สามารถดำเนินไปได้ หรืออาจทำได้แต่ไม่สามารถเกิดประสิทธิภาพที่ดี ได้ 2) เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ หน่วยงานนั้น เช่น การจัดหาทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงในการทำงาน 3) เป็นการส่งเสริมกิจกรรมใหม่ ๆ การบริหารทรัพยากร นอกจากจะเป็นการบริหารเพื่อให้หน่วยงาน ดำเนินกิจกรรมปกติ ธรรมดาของหน่วยงานแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรเพื่อแสวงหา ความคิดใหม่ ๆ ด้วย 4) เป็นการกระจายทรัพยากรในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ยังเป็น เครื่องมือสำคัญของหน่วยงานที่จะช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (ภูมิพัฒน์ รักพรหมคล, 2561)

จากผลการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (2564) ได้รายงานการประเมินคุณภาพ ด้านการอาชีวศึกษา พบจุดที่ควรพัฒนา เช่น การบริหารการจัดการทรัพยากร และวางแผนจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอ ควร จัดระบบฐานข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความเชื่อมโยงการรายงานเป็นระบบข้อมูลกลาง การ หาข้อตกลงร่วมมือ (MOU) อย่างเป็นทางการกับสถานประกอบการหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ จากรายงานการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่า หลักสูตรไม่เชื่อมโยงกับทักษะที่ต้องใช้ในโลกการทำงานจริงหรือธุรกิจ เปิดสอนสาขาได้ตรง กับที่ตลาดต้องการแต่เนื้อหาหลักสูตรล้าสมัยระบบอาชีวศึกษายังขาดการส่งเสริมด้านทรัพยากร อย่างรุนแรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดอุปกรณ์ครุภัณฑ์จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาส่วน ใหญ่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวะมาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา มีข้อกำหนดว่า

สถานศึกษามีครูที่มีวุฒิการศึกษา และจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาแยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

รายงานการประเมินตนเองของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (2564) พบสภาพปัญหาเช่นเดียวกัน คือ คุณภาพของการจัดการอาชีวศึกษามาตรฐานที่ 2 ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เช่น ด้านหลักสูตรมีการใช้หลักสูตรที่มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงานขาดการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมในระดับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพของผู้สอนขาดความต่อเนื่องการจัดห้องเรียนและครูไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ด้านการบริหารทรัพยากร ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนยังขาดความเหมาะสม และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติที่ต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ การศึกษายกกำลังสอง โดยสร้างความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของอาชีวศึกษาอย่างเร่งด่วนเพื่อตอบสนองความต้องการต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและความต้องการของตลาดแรงงานในการผลิตกำลังคน จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา เป็นกรอบในการวิจัยเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไป ประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษายกระดับอาชีวศึกษาให้เป็นทางเลือกคุณภาพ และเตรียมความพร้อมบุคลากรสายอาชีพเข้าสู่สังคมระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครู 304 คนจากวิทยาลัยจำนวน 5 วิทยาลัย จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน และครูจำนวน 290 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 14 คน และครู จำนวน 161 คนแล้วทำการสุ่มตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 6 ด้าน คือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้ว เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์

ส่วนที่ 3 ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษากำหนดตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (Multiple Response) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลส่ง

แบบสอบถามถึงผู้ให้ข้อมูลโดยคิวอาร์โค้ด ติดตามเก็บแบบสอบถามกลับมาทาง Google Form ได้รับการตอบรับกลับมา 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ โดยใช้ t-test Independent และ F-test (ANOVA (One-way Analysis of Variance) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาโดยการจัดอันดับความสำคัญของประเด็นปัญหาต่าง ๆ

ตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้การสัมภาษณ์เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามมีกรอบในการสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยกำแพงเพชร พร้อมแนบแบบสัมภาษณ์ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ทำการบันทึกภาพและเสียงไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึกสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญและเขียนรายงาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

1.1 ผลการศึกษาศภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมและรายด้าน

n=175

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.36	0.51	มาก
2	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.32	0.53	มาก
3	ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	4.33	0.55	มาก
4	ด้านการบริหารจัดการ	4.36	0.57	มาก
5	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร สถานที่	4.34	0.54	มาก
6	ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.35	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.32$)

1.2 ผลจากการศึกษาปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามวุฒิการศึกษาดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามวุฒิการศึกษา

n=175

ข้อ ที่	รายการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือปริญญาตรี (n=120)		สูงกว่าปริญญา ตรีขึ้นไป (n=55)		t-test	Sig
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.34	0.52	4.40	0.49	0.70	0.49
2	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.33	0.54	4.30	0.52	0.33	0.74
3	ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	4.36	0.57	4.27	0.51	1.06	0.29
4	ด้านการบริหารจัดการ	4.38	0.58	4.31	0.55	0.79	0.43
5	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	4.34	0.56	4.32	0.51	0.20	0.84
6	ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.37	0.67	4.31	0.58	0.64	0.52

จากตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

n=175

ข้อที่	รายการ		SS	df	MS	F	Sig.
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.10	2	0.05	0.19	0.83
		ภายในกลุ่ม	45.67	172	0.27		
		รวม	45.77	174			
2	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	0.48	0.62
		ภายในกลุ่ม	49.32	172	0.29		

ข้อที่	รายการ		SS	df	MS	F	Sig.
3	ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	รวม	49.60	174			
		ระหว่างกลุ่ม	1.10	2	0.55	1.84	0.16
		ภายในกลุ่ม	51.33	172	0.30		
4	ด้านการบริหารจัดการ	รวม	52.43	174			
		ระหว่างกลุ่ม	1.41	2	0.71	2.21	0.11
		ภายในกลุ่ม	54.97	172	0.32		
5	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	รวม	56.38	174			
		ระหว่างกลุ่ม	0.97	2	0.49	1.67	0.19
		ภายในกลุ่ม	50.01	172	0.29		
6	การบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	รวม	50.98	174			
		ระหว่างกลุ่ม	0.89	2	0.45	1.38	0.26
		ภายในกลุ่ม	55.57	172	0.32		
		รวม	56.46	174			

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีการแนะแนวถึงวัตถุประสงค์ในการทำงาน งานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร เน้นจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม และการทำงานอย่างถูกวิธีและปลอดภัย ควรจัดบุคลากรที่มีความสามารถในองค์กรรับผิดชอบงานในส่วนที่อยู่ระหว่างรอบุคคลที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประชุมและเสนอรายชื่อแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ จัดทำสมุดเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ แล้วทำการแต่งตั้งฝ่ายพัสดุให้ดูแลการเบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา สถานศึกษาต้องจัดทำงบประมาณเพื่อใช้บริหารงานในส่วนที่จำเป็นในส่วนที่รอเวลาได้ก็ให้ทยอยทำหลังจากได้รับงบประมาณมาแล้ว ต้องเขียนโครงสร้างแผนปฏิบัติงานและจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจนให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยเน้นย้ำเศรษฐกิจพอเพียง และกรณีที่ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนล่าช้าให้ยืมเงินในส่วน of เงินบำรุงการศึกษาสำรองจ่ายก่อนกรณีที่มีเงินบำรุงการศึกษาเพียงพอสถานศึกษาควรประสาน

ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาอื่น ในการพัฒนาทางการบริหารจัดการร่วมกัน การบริหารจัดการนำทรัพยากรที่สามารถทดแทนกันได้มาใช้ในการจัดการในองค์กร สถานศึกษาควรทำบันทึกความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการยืมใช้อาคารสถานที่ อาคารประกอบการเพื่อจัดการศึกษาร่วมกัน ให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็น และให้ความอนุเคราะห์ใช้สถานที่และจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศประจำหน่วยงานจัดให้มี Wi-Fi ให้ทั่ววิทยาลัย พร้อมทั้งส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีสภาพการบริหารทรัพยากรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องจากการมีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบและแนวปฏิบัติที่ปฏิบัติตามในการดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีการส่งเสริมด้วยการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลนภา เถระวรรณ (2562) พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ส่วนปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการบริหารจัดการด้านบุคคลที่ยังไม่ตรงตามคุณวุฒิการศึกษา การบริหารงานพัสดุที่ไม่ผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ บัวจันทร์ (2561) พบว่า มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย โดยด้านการตรวจสอบและการประเมินผล มีปัญหาที่มากที่สุด รองลงมาคือด้านการทำงานและด้านการวางแผน

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากการได้มีการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพบุคลากรครูอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้รับการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการ

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการบริหารงานด้านงบประมาณอย่างเป็นระบบ อีกทั้งการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา การได้รับจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถตรวจสอบได้ มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ที่จำเป็น และขาดแคลนอย่างเป็นระบบ และได้รับ จัดสรรงบประมาณ ด้านการก่อสร้าง ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัด ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาบริการด้านสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กณวรรณ ลาชุมเหล็ก (2564) พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า 1) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สถานศึกษาควรจัดให้มีการแนะแนวถึงวัตถุประสงค์ในการทำงาน งานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร เน้นจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม และการทำงานอย่างถูกวิธีและปลอดภัย 2) ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประชุมและเสนอรายชื่อแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ 3) ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ สถานศึกษาต้องจัดทำงบประมาณเพื่อใช้บริหารงานในส่วนที่จำเป็นในส่วนที่รอเวลาได้ก็ให้ทยอยทำหลังจากได้รับงบประมาณมาแล้ว ต้องเขียนโครงสร้างแผนปฏิบัติงานและจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจนให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยเน้นย้ำเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น อบต. อบจ. หรือสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาทางการบริหารจัดการร่วมกัน 5) ด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่ สถานศึกษาควรทำ บันทึกความร่วมมือ MOU กับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการยืมใช้อาคารสถานที่ อาคารประกอบเพื่อการศึกษาร่วมกัน 6) ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศประจำหน่วยงาน หรือองค์การ จัดให้มี Wi-Fi hotspot ให้ทั่ววิทยาลัย นำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาให้ทันต่อเหตุการณ์พร้อมทั้งส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์วิ ตันตินันต์ (2561) พบว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษาที่โรงเรียน

ปณยาพัฒนาการสามารถนำไปดำเนินการปฏิบัติในสถานศึกษานั้นได้มีการสรุปเป็นจำนวนทั้งหมด 14 แนวทางโดยจำแนกแนวทางตามประเภทของทรัพยากรของสถานศึกษาได้ดังนี้ 1) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรด้านบุคคลสรุปได้ 4 แนวทาง 2) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรทางงบประมาณและการเงิน สรุปได้ 4 แนวทาง 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สรุปได้ 3 แนวทาง 4) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรทางด้านเวลา สรุปได้ 3 แนวทาง

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา ได้แนวทางในการบริหารให้วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพสรุปองค์ความรู้ใหม่ได้ดังนี้

1. แนวทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สถานศึกษาควรจัดให้มีการแนะแนวถึงวัตถุประสงค์ในการทำงาน งานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร เน้นจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม และการทำงานอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
2. แนวทางด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประชุมและเสนอรายชื้อแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์

3. แนวทางการบริหารทรัพยากรงบประมาณ สถานศึกษาต้องจัดทำงบประมาณเพื่อใช้บริหารงานในส่วนที่จำเป็นในส่วนที่รื้อเวลาได้ก็ให้ทยอยทำหลังจากได้รับงบประมาณมาแล้ว ต้องเขียนโครงสร้างแผนปฏิบัติงานและจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจนให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยเน้นย้ำเศรษฐกิจพอเพียง

4. แนวทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ หรือสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาทางการบริหารจัดการร่วมกัน

5. แนวทางการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ สถานศึกษาควรทำบันทึกความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการยืมใช้อาคารสถานที่ อาคารประกอบการเพื่อจัดการศึกษา ร่วมกัน

6. แนวทางการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศประจำหน่วยงานหรือองค์กร นำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาให้ทันต่อเหตุการณ์พร้อมทั้งส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเชิงนโยบาย (Policy) สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการสนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอก เตรียมความพร้อมบุคลากรสายอาชีพเข้าสู่สังคมระบบเศรษฐกิจของประเทศ ควรส่งเสริมและพัฒนากิจการด้านการจัดการด้านคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ

2. ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาองค์กร (Organization) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมวางแผนเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูได้เข้าร่วมในการนิเทศติดตามและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาองค์กรควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเข้ามาให้ความรู้ประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง

3. ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากร (Personal) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมในการเข้ามามีบทบาทในการร่วมตัดสินใจในการบริหารทรัพยากร

ทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและถ่องแท้เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานตามกำลังความสามารถทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กณวรรณ ลาชุมเหล็ก. (2564). *สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กุลนภา เถระวรรณ. (2562). *การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พันธุ์ระวี ตันตินิรันดร์. (2561). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษาโรงเรียนปณยาพัฒนาการ*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภูมิพัฒน์ รักพรมงค. (2561). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. กำแพงเพชร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2564). *ระบบติดตามและประเมินคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาที่ส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต*. เข้าถึงได้จาก <https://www.onesqa.or.th/upload/download/202209161543092.pdf>
- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง*. เข้าถึงได้จาก https://www.kpt.ac.th/administrator/files/sar_8015-20220825.pdf
- สุภาภรณ์ บัวจันทร์. (2561). *ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอวังเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

